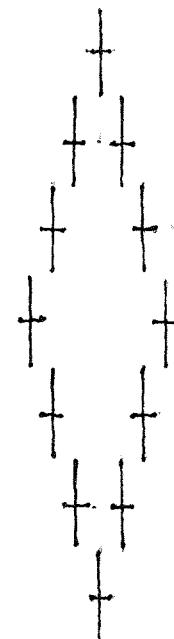

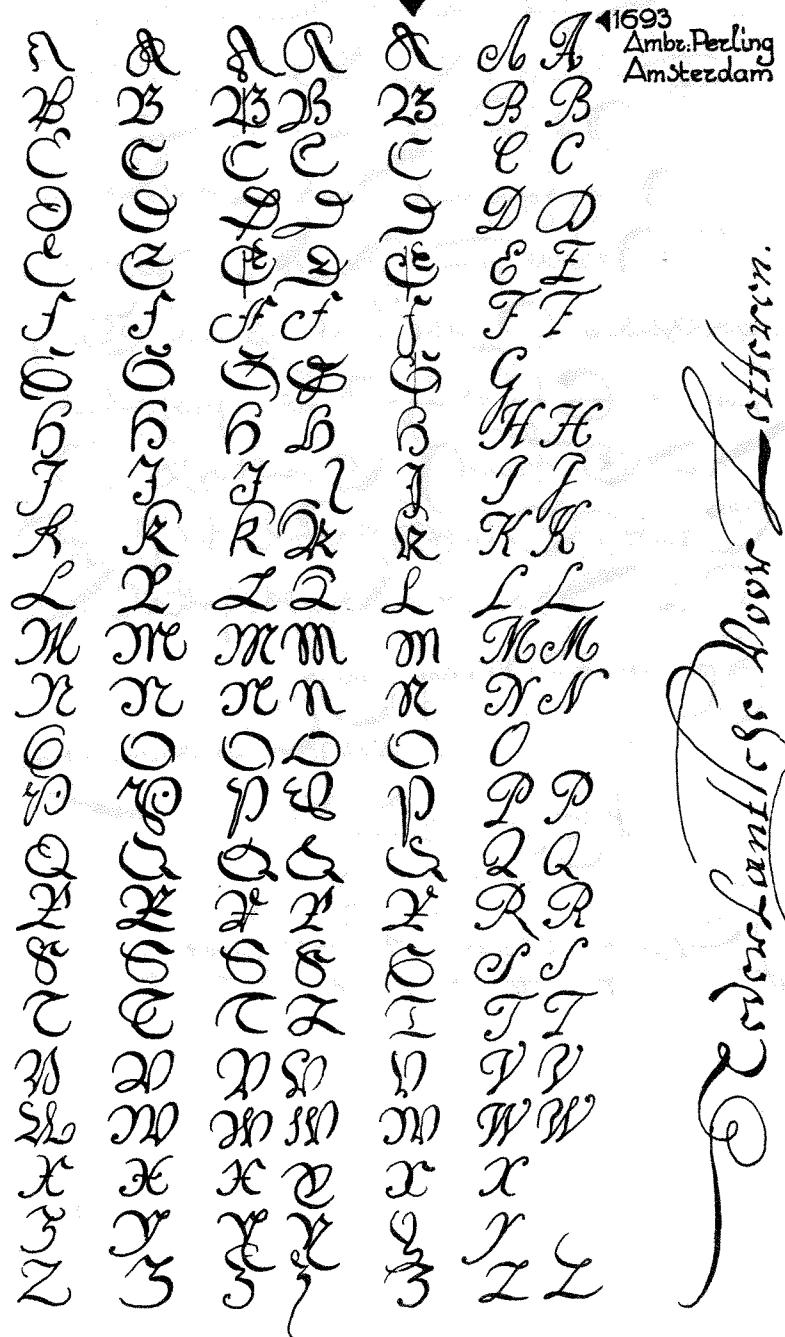
Het Nederlandische
Handschrift
in

1600

Uitgave
W Boogtman
Haarlem

1591 Dizck Adriaensz. Valcoach Schoolm: tot Baesigherhoren
▼ 1605 Jan. van den Velde Schoolm: tot Rotterdam.
▼ 1607 Corn. Theod. Boissens. Enckhuijsen.
▼ 1618 Maria Strick Delft.

Endschant/ce. Noone Latijn.

a

1	2	3	4	5	6	7	8
a	h	au	u	or	or	or	or

aernt

aerent
₁

aende

handt
₁

ander

anderen
₂

aprilis

aprilis
₃

alsnoch

alsnoch
₄

claes

claes
₄

Jacob

Jacob
₅

gedagen

gedagen

alsboven

alsboven
₇

belast

belast
₈

Jan

Jan
₈

andere

andere
₈

b

		1	2	3	4	
b	b	b	b	b	b	

Belont

belent
₁

brief

brief

brievren

brieven
₂

beedach

beedach
₂

berustende

berustende
₂

betaelt

betaelt
₂

geboden

geboden
₂

behoorlick

behoorlick
₃

belast

belast
₃

beveelt

beveelt
₄

Rentebrieff

Rentebrieff
₄

hebben

hebben
₄₄

c

1	2	3	4	5	CK	CH	SCH
c	c	r	r	s	rh	yf	rg

achterlycken	ackertgen.
Schout	Schout
tuymly	coomen
derkelen	elckeен
vork	oock
wyteloord	costeloos
looyd	coopen
Zoh	Jck
Noch	noch
Recht	Recht
Rgulden	Schulden.
Faerlijce	daerlijcx

d

	1	2	3	4	
	d	d	a	d	

desen	desen
onzoerende	onzoerende
amsterdam	amsterdam
andere	andere
Stede	Stede
daerboven	daerboven
vanden	vanden
hondert	hondert
onder	onder
fredrich	fredrick
arbeidsloon	arbeidsloon
gedaen.	gedaen.

e

1	2	3	4	5	6	7	8
p	r	s	v	c	e	e	z

enjukur	leijdeker
negen	negen
Bleeker	Bleeker
steede	steede
Betaelt	betaelt
begeeren	begeeren
pieter	pieter
veerthien	veerthien
poerter	poerter
geweest	geweest
Dese	Dese
eijnde	eijnde

f

1	1	2	2	3	3	4	5
f	f	f	ff	f	f	f	f

graff	graff
vijftien	vijftien
Frans	Frans
stoffel	stoffel
brief	brief
Omtungan	ontfangen
Dorrel	stoffel
halff	halff
uijtghift	uijtghift
hemselfs	hemselfs
Fredrick	Fredrick
Lijfrente	Lijfrente

g

1	2	3	4	5	6
g	y	g	j	f	g

weeghens	weeghens
gijft	gijft
nijtgegeven	nijtgegeven
geweest	geweest
mogen	mogen
ghegeven	ghegeven
leggen	leggen
gerrit	gerrit
teghen	teghen
gulden	gulden
penningens	penningens
geneijchtt	geneijchtt

h

1	2	3	4	5	6	7	8
h	b	h	h	f	e	f	g

Joashim	Joachim
behoeve	behoeve
vracht	vracht
hebben	hebben
heeren	heeren
heerlijcheijt	heerlijcheijt
hemlijden	hemlijden
schoolmeester	schoolmeester
hartooch	hartooch
schoozel	schoozel
verhaelt	verhaelt
hebben. hem	hebben. hem

i:j

i	j	ij					i	j
---	---	----	--	--	--	--	---	---

alkuer	alhier
fnde	inde
Inden	inden
aprijl	aprijl
ijder	ijder
Wijlhelms	Wijlhelms
xij	XIII
xvi ^{en}	XVI ^{en}
iarden	jazen
zegens	jegens
Spanjen	Spanjen
Jongen	jongen

k

1	2	3	4	5	6
h	h	k	p	k	k'

achtergyn	ackertgen
lahuy	Laken
voss	oock
versch	keerck
Kinderen	kinderen
hemelt	knecht
glasemaker	glasemaker
Alekmaer	Alekmaer
hendrick	hendrick
Knecht	knecht
Kinderen	kinderen
Kennelijck	kennelijck

l

		1	2			
		l	l			

overleden	overleden
jaezlijcks	jaerlijcks
Claes	Claes
malcanderen	malcanderen
glasen	glasen
betaelt	betaelt
hollantsche	hollantsche
landen	landen
aprijl	aprijl
sullen	sullen
korneelis	korneelis
slot	slot

m. n

m n

Wijmmenum	Wijmmenum
kennemerlt	kennemerlt
vergher	eersten
Monckendam	Monckendam
jaeren	jaeren
negenthijne	negenthijne
Campen	Campen
Bildry	schulden
Eedam	Eedam
vermaeckt	vermaeckt
regiment	regiment
hebben	hebben

	1	2	3	4	
	o	o	o	v	

hōk	koen
Fvst	joest
oncosten	oncosten
persoon	persoon
voorts	voorts
hondert	hondert
Voor ons	voor ons
opten	opten
of te ux	ofte op
alsoe	alsoe
costeloos.	costeloos
geoft.	geoft.

p

	1	2	3	4	5	6
	p	p	p	p	p	p

profijte	profijte
apprijl	apprijl
pijfher	pjetter
penning	penning
repareren	repareren
predicant	predicant
september	september
pieter	pieter
Jacop	Jacop
poort	poort
pastorijē	pastorijē
bierop	bierop

z

1	2	3	4	5	6	7	8
z	z	z	x	w	v	v	r

Dizck	Dizck
grote	grote
verthoonster	verthoonster
gezit	gezit
Burgh men	Burgh: men
brief	brief
Vracht	Vracht
Harmen	Harmen
Cramer	Cramer
omzoepen	omzoepen
voorts	voorts
Ridder	Ridder

s

1	2	3	4	5	6	7	8
f	p	p	f	p	s	c	s

Janssoen	Janssoon
sulcx	¹¹
staet	²
desselfs	³³
Spreecken	⁴
sestalf	⁴⁴
Comissarien	⁵⁵
suster	⁶⁶
deesen	⁵
laetsten	⁷⁷
costeloos	⁷⁷
stuivers	⁸

t

1	2	3	4	5	st	st	st
f	f	f	f	t	r	e	y

tweehondert

tweehondert

teijckenen

teijckenen

tot

tot

loterij

loterij

overstaen

overstaen

twelck

twelck

verstrekt

verstrekt

betaelt

betaelt

tachtich

tachtich

register

register

stuvers

stuvers

vijftich

vijftich

U EN V

1	2	3	4	5	6	8
ü	v	w	ç	z	ü	w w o

finerd

stuvers

vixem

vixem

utrecht

utrecht

vijftien

vijftien

vacant

vacant

voor over

voor over

huijbrouw

huijsrouw

vijfgrond

vijfgrond

sterven

sterven

veerman

veerman

uit worpsele

uit worpsele

verndel

verndel = 1/4

W

1	2	3	4	5	6	7	8
w	w	w	wb	vb	wb	bb	ü

weeder

weeder
₁

werder

werden
₂

weeghen

weeghen
₂

wesen

wesen
₂

welcke

welcke
₃

trouw

trouw
₃

vrouw

vrouw
₄

worden

worden
₅

geswoeren

geswoeren
₅

weduwe

weduwe
₆

bewijf

bewijf
₇

twaelf

twaelf
₈

x y z

x	y	ü	ÿ	z	ȝ
---	---	---	---	---	---

mæcxel

maecxel

expressel

expressel:

sweecx

sweecx

xxiii

xxiii

vijftig

vijftigh

vijftien

vijftien

blyven bij

blijven bij

ijbrant

ijbrant

wij

wij

zijn

zijn

zuiden

zuiden

trezorier

trezorier

Q	21	A	23	23
Qlit			Bazant.	
21. A. A.			B. B. B.	
Qbile			Breggen	
Qlfse			Bergen	
Qriach			Barant	
Qlwo			Bebowle	
Qlsn			Betall	
Qntsberg			Bostaver	
Qdriach			Blarum	
Q. J.			Busdorm	
Qzram			Bidens fer	
Qxilis			Beyng	

C	C	C	S	S	R
Clarke			Dreck		
C. C. C.			E. S. S.		
Cornelis			Dunne		
Campen			Doh		
Cornelis			Dirk		
Claw			Drenthe		
Groch			Dat		
Cornelis			Dirk Dinkß		
Cofer			D. D. D.		
Carolus guttul			D. D. D. f.		
Camdr			D. D. f.		
Claw			Darwitz		

E

F

E	E	E	f	f	f
---	---	---	---	---	---

Emiel

G. E. S.

Igorret

Engel

Edam.

Edam

2 mē

Enkhuysen

Ede

E. S. S.

Edam Edam

E. dn

Franse

f. f.

Frans

frans

Frederick

febrerarij

Februarij

Ferdinand

frans

G

H

G	H	G	H	G	H
---	---	---	---	---	---

Gerrit.

G. G. G.

Geert

Gerritje

Griet

Griet

Gerrit

Gerrit

Gerrit

Gerrit

Gerritje

Gerritje

Gerritje

Gerrit.

Blyns. g. h.

Hubert

Hubert

Hartelijn

Harmen

Hendy

Hervanae

Hagenaer

Hochloffer

Homer

Hemming

Hemming

Herkewich

I.J.

K

J	J	I	R	R	R
---	---	---	---	---	---

Johann.

Joh. & J.

Johan

Jan

Joh. Jan.

Joh. Jan.

Joh. Joh.

Joh. Janß

Johann

Johann

Johann

Johann

Johann.

Joh. & J.

Johann

Johann

Johann.

Joh. Johann

Johann

Johann

Johann

Johann

Johann

Johann

Johann

L

M

L	L	L	M	M	M
---	---	---	---	---	---

Lijfcaro

L. J. J.

Lambert

Lijfdecker

Lijfjet.

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfcaro

L. J. J.

Lambert

Lijfdecker

Lijfjet.

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

Lijfjet

N

O

N	N	NL	O	Ø	O
---	---	----	---	---	---

Nietje

Nog

Niemand

Napkin

Nee

Dog-

Mosh

Noordwijk

Drog

Noot

Neddy

Noordwijk

End Class

D. D.

Duster

Oxter

Gust

Gooft

Droogdier

OP = OP

Gedromende

Ore

Gritin

P

R

P	P	P	Z	R	Z
---	---	---	---	---	---

Pifler

P. P. P.

Pauwel

Perk

Panvel.

Pint

Pieter Pauwel

Piot

P. P. P.

Pieter Pot

Pieter

Quintantie

Koff.

P. Z. F.

Rockoff

Verkening

Zelijen

Tidder

Reshening

Rowdy

Sorense

Steg

Zige

Rottbriff

S	T
S S S	C C C
Sijmon	C. Minis
S. & S. S.	C. C. C. C.
Straten	Thomas
Stenveich	Cis
Sunoy.	C. Eijf
Somm	C. Werk
Gugliansen	Coffament
Suster Smit	Coffament
Begijt	C. v. t. v. r. v. r.
Beveraris	C. a. begerte
Sapay	C. v. o. l.
Septembe	C. Eijf

U	V
U U U	V V V
V. ALS U. GEBRUIKT	Vincent
Utrech	Wijftich
U Edew	Vrijplant
Ringgeveng	Dorff
Uijtgift	Volendam
Uijtgefondert	Vincent
W. ALS U. GEBRUIKT	Voorhuzen
Uitghere	Vijf
Uitgheue?	Verkerk
Uitghederen	Volendam
Uitgherij	Velting
	Vij = VII

W

X Y Z

W	W	W	X	Y	Z
W	W	W	X	Y	Z

Willm
 Sw. M. M.
 Warnaer.
 Verp
 Willm.
 Deen
 Ponten
 Robt
 Moont God
 Maeght
 Obij
 Wijngwert

ij = XII
 eeij = XXXI
 elij = XVI^c
 pp
 y Brant
 Eijnde.
 Ering
 Zulley
 Geelant
 Lekin
 Zijfier

CLAPKORTTEKENEN		-SZ:	-CHR:	
—	—	ß	fr	
Eijfijf				Eijfgenamen
Schoolmeester				Schoolmeester
september				september
omme				omme
vandē				vandē
endē endē				endē endē
voorszeght				voorszeght
Jacobszoon				Jacobszoon
Janszoon				Janszoon
Pieterszoon				Pieterszoon
Simonsdöchter				Simonsdöchter
Jacobsdöchter				Jacobsdöchter

E	E	N	T	S	R
5.3	8.9	11.	2	6.8	✓

freekeringe voerende	Reeckeninge voerende
el. tel	een ten
erlijgē	ewijgen
optoʃ	opten
zeringe	Deezen
eg gulde	een gulden
Holland	Hollant
Duijzen	Duijsent
Claes	Claes
Keldus	Aldus
Barker	backer

E KOPPELINGENDE:					
<i>Daoro</i>					de voorn:
<i>Cvihfingi</i>					het weeshuys
<i>Dorre</i>					De erven
<i>In t haſtige</i>					in het kastghe
<i>talhs tijde</i>					ten allen tijde
<i>vant gheoor</i>					van het gehoor
<i>+ firk</i>					het stuck
HUISMERKEN ALS HANDTEEKENING					
<i>fmerck by pieter J Cornelisz Gestelt</i>					
<i>fmerck van pieter J Jacobsz</i>					

	VER	PER	EI		
	z	z			
verhaalt			verhaelt		
vercofte					
vercondight					
over					
onverbrekelyck					
verszegeht					
perceelen					
perceelen					
perzoen					
personen					
perthijen					
per honderdt					